

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Forvaltningsplan Igulsrud naturreservat

Statsforvalteren i Oslo og Viken, klima- og miljøvernavdelingen –
rapport x/2023

Høringsutkast

Forord

Moss, XX.XX.XXXX

Navn
tittel

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Tittel : XXX

Dato : XX.XX.20XX

Forfatter : Ola Norman, Institusjon
XXXXXX, klima- og miljøvernavdelingen,
Statsforvalteren i Oslo og Viken
Alle som har bidratt betydelig nevnes som forfattere

Utgiver : Statsforvalteren i Oslo og Viken, klima- og miljøvernavdelingen

Rapportnummer : X/20XX

ISBN : XXX

Emneord : XXX

Antall sider : XX + vedlegg

Ansv. sign : XXX

Forside- og
baksidebilder : Framsidefoto: Marie-Louise Olsen

Sammendrag : Skal skrives kortfattet:
Hvem er oppdragsgiver
Hvorfor
Innhold
Status – funn etc.
Konklusjon

Innledning

Igulsrud (VV00001007)

Godkjent av

Oppstartsdato 22.10.2019

Planlagt revisjon 31.12.2029

Godkjent dato

Høringsdato

ephorte saksnummer

Forvaltningsmyndighet Statsforvalteren i Oslo og Viken

Forvaltningsmyndighetstype Statsforvalter

Oppsyn <http://www.naturoppsyn.no/lokalkontorer/>

Fylker Viken

Kommuner Jevnaker

Verneform naturreservat

Verneplan Skogvern

Vernet dato 27.11.2020

Om forvaltningsplanen

Verneformålet med Igulsrud naturreservat er å bevare et barskogområde på høy bonitet i lavlandet med rike skogstyper herunder sjeldne og truede naturtyper som kalkgranskog og høgstaudegranskog.

Området har en meget rik og interessant flora bestående av kravfulle og varmekjære plantearter, samt sjeldne marklevende sopp. Området har særskilt betydning for biologisk mangfold ved å ha innslag av den sjeldne kombinasjonen kalkskog og mye død ved.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Forvaltningsplanen for Igulsrud naturreservat skal bidra til å gjennomføre forvaltning og skjøtsel av området slik at en ivaretar formålet med vernet på en best mulig måte. Det er ikke tidligere utarbeidet forvaltningsplan for Igulsrud naturreservat, men i 2012 ble det utarbeidet en skjøtelsesplan.

Forvaltningsplaner er viktige for å ivareta verneformål og verneverdier i et langt tidsperspektiv. Hjemmel for å utarbeide en forvaltningsplan for Igulsrud naturreservat finnes i fredningsforskriften § 10. I henhold til denne bestemmelsen skal det utarbeides en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtselstiltakene.

Planen setter søkelys på naturverdiene i området, trusler mot dem og tiltak som bidrar til å sikre disse verdiene, samt retningslinjer for forvaltningen av området. Retningslinjene gir større forutsigbarhet for brukerne for hva som kan forventes tillatt og ikke. Forvaltningen av naturreservatet skal kunne gi rom for bruk av området som ikke går på bekostning av verneformålet på kort eller lang sikt, og samtidig holde seg innenfor fredningsforskriften. Målsettingen med forvaltningsplanen blir derfor å gi konkrete retningslinjer for bruk som holder seg innenfor disse rammene. Forvaltningsplanen inneholder konkrete bevaringsmål, som gjør det mulig å evaluere forvaltningen av reservatet, herunder effekten av eventuelle tiltak.

Forvaltningsplanen inneholder en konkretisering og utdyping av bestemmelsene i verneforskriften, gir retningslinjer for saksbehandling og presenterer en plan for tiltak i området. En enkel besøksstrategi og skjøtelsesplan inngår som en del av planen, og legges ved som bilag. Skjøtelsesplanen bør ajourføres, og område med supplerende vern må innlemmes i denne skjøtelsesplanen.

Statsforvalteren i Oslo og Viken (tidligere Fylkesmannen) overtok fra 1. januar 2020 forvaltningsansvaret for Igulsrud naturreservat. Utkast til forvaltningsplanen ble utarbeidet av Statsforvalteren i Innlandet da Igulsrud naturreservat inntil 2020 tilhørte Innlandet fylke. Statsforvalteren i Oslo og Viken har ajourført og ferdigstilt forvaltningsplanen. Våren 2020 startet Statsforvalteren i Oslo og Viken arbeidet med utvidelse av Igulsrud naturreservat. Utvidelsen av området inngikk i ordningen med frivillig skogvern, og 27. november 2020 ble nytt vernevedtak for området fastsatt ved kgl.res. Ved utvidelsen ble området utvidet med 76 dekar til totalt 646 dekar. Samtidig med ajourføring av forvaltningsplanen ble det gjennomført en enkel revidering av besøksstrategien.

Forvaltningsplanen skal revideres hvert tiende år, men kan revideres tidligere ved behov.

(Planen var på høring i perioden 20. desember 2022 til 1. februar 2023.)

(Statsforvalteren har som forvaltningsmyndighet for naturreservatet egengodkjent forvaltningsplanen etter at vi har gjennomført enkelte justeringer etter høring....?)

Statsforvalteren i Oslo og Viken,.... 2023

Forvaltningsmyndighetens oppgave

Forvaltningsmyndigheten (Statsforvalteren) har ansvar for å forvalte verneområdet i tråd med verneformålet, og å treffe nødvendige tiltak, hvis verneverdier trues. Forvaltningsansvaret innebærer utøving av myndighet etter verneforskriften. I hovedsak innebærer dette myndighet til å gi dispensasjon fra vernebestemmelsene, og myndighet til å gi utfyllende retningslinjer om forvaltning og skjøtsel gjennom forvaltningsplaner.

Forvaltningsmyndigheten har videre ansvar for informasjon til grunneiere, rettighetshavere og allmennheten, samt skjøtsel, registrering og dokumentasjon av naturverdier. Oppsyn i verneområdet gjennomføres av Statens Naturoppsyn (SNO) på oppdrag fra forvaltningsmyndigheten, samt av forvaltningsmyndigheten selv. Oppsynet kontrollerer at vernebestemmelsene overholdes, og gjennomfører naturfaglige registreringer. Oppsynsomfanget er imidlertid begrenset innenfor de tildelte rammer.

Forvaltningsmyndigheten for verneområdet har ansvar for at forvaltningsmålene fastsatt i forvaltningsplanen nås, blant annet gjennom tiltak og overvåking av områdene.

Tilleggsopplysninger

Grunnlag

Arbeidet med en verneplan for barskog startet med et forprosjekt tilbake i 1984. Hensikten var å vurdere mulighetene til å finne representative lokaliteter med naturskog. I 1987 fortsatte denne prosessen med et barskogsutvalg, hvor en rekke direktorater, departementer, etater og miljøvernafdelinger deltok. Hovedformålet med denne prosessen var å sikre gjenværende rester av eldre naturskog som referansegrunnlag av verdi for samfunnet til bl.a. bruk i forskning og undervisning. I oppdragsmelding (NINA 262) «Inventering av verneverdig barskog i Oppland» Korsmo, H. & Svalastog D. 1994, er nåværende Igulsrud naturreservat representert og beskrevet som lokalitet 5.6. side 29.

Igulsrud er en av meget få områder på rik berggrunn i lavlandet, som er lite påvirket av hogst i nyere tid. Lokaliteten representerer dessuten boreonemoral vegetasjon nær sin nordgrense i Viken. Soppfloraen er ganske rik, og den vil antagelig bli enda mer interessant dersom området får utvikle seg videre mest mulig uten inngrep. Lokaliteten ved Igulsrud er floristisk interessant med forekomster av kravfulle og varmekjære arter.

Igulsrud naturreservat er dominert av lågurtgranskog, både av urterik, frisk type, og av svakere/fattigere type. Videre er det betydelig innslag av en tørrere blandingsskog av gran og furu, av en grunnlendt, kalkrik type som kan betegnes som kalkbarskog. Enkelte partier er også furudominert, med preg av litt åpnere lågurtfuruskog. Denne kalkbarskogen kan betegnes som en sjelden naturtype, som huser et særlig artsrikt mangfold av kalkarter, inkludert ansamlinger av rødlistearter, noe som gjør dette også til et hotspot-habitat for rødlistearter (Ødegaard m. fl. 2006, Sverdrup-Thygeson m. fl. 2008, Sverdrup-Thygeson & Brandrud 2011, Brandrud 2011).

I 2012 gjennomførte den gang Fylkesmannen i Oppland en skjøtelsesplan med bevaringsmål for Igulsrud naturreservat. Norsk Institutt for Naturforvaltning (NINA) utarbeidet planen supplert med innspill fra

Kistefos skogtjenester AS. Skjøtselsplanen har dannet grunnlaget for de tiltak som er gjennomført fra 2012 til 2022. Skjøtselsplanen, versjon 2.0 ble oppdatert i 2019. Det ble i den forbindelse gjennomført en evaluering av skjøtsel fra 2012 -2016. Skjøtselsplanen bør revideres, og nytt supplerende vern bør inntas i skjøtselsplanen.

Fra sentralt hold (Miljødirektoratet og Klima- og miljødepartementet) er det gjennom ulike dokumenter skissert, hvordan forvaltning av verneområder i Norge skal skje. Stikkord her er målstyrt forvaltning, aktiv skjøtsel for å ivareta naturkvaliteter og økt informasjon til ulike brukergrupper.

Igulsrud naturreservat

Områdefakta

Igulsrud (VV00001007)

Landareal (daa) 646

Sjøareal (daa) Nei

IUCN-status IUCN_IA

Ramsar-status

Emerald-status

IUCN-tekst

IUCN (den internasjonale naturvernunionen) deler verneområder inn i ulike kategorier. Igulsrud naturreservat tilsvare IUCN-kategori 1A (Strict Nature Reserve som har definisjonen: "Land- eller sjøareal som inneholder særegne (ev. enestående eller unike) eller representative økosystemer, geologiske eller fysiologiske forhold og/eller arter, skal være tilgjengelige hovedsakelig for vitenskapelig forskning og/eller miljøovervåking."

Bernkonvensjonen-tekst

Emerald Network er et nettverk av viktige områder for biologisk mangfold i Europa, under Bernkonvensjonen. Områdene i Emerald Network skal sikre overlevelsen av truede arter og naturtyper i et europeisk perspektiv.

Bernkonvensjonen verner europeiske arter av ville planter og dyr og deres naturlige leveområder. Avtalen gjelder i første rekke vern av arter og områder som krever samarbeid mellom flere stater, og den legger særlig vekt på vern av truede og sårbare arter og dyrearter som vandrer over større områder.

Tilleggsopplysninger

Generelle opplysninger om Igulsrud naturreservat

Igulsrud naturreservat ligger ved den sørøstlige del av Randsfjorden ca. 7 kilometer nord for Jevnaker, og er med sine 646 daa et av de største og viktigste verneområdene i de lavtliggende kalkområdene på indre Østlandet.

Verneområdet grenser primært opp til annen skog i nord og sør-øst. Mot vest avgrenses verneområdet i stor grad av fylkesvei 240, og øst av spredt bebyggelse, og dyrka mark.

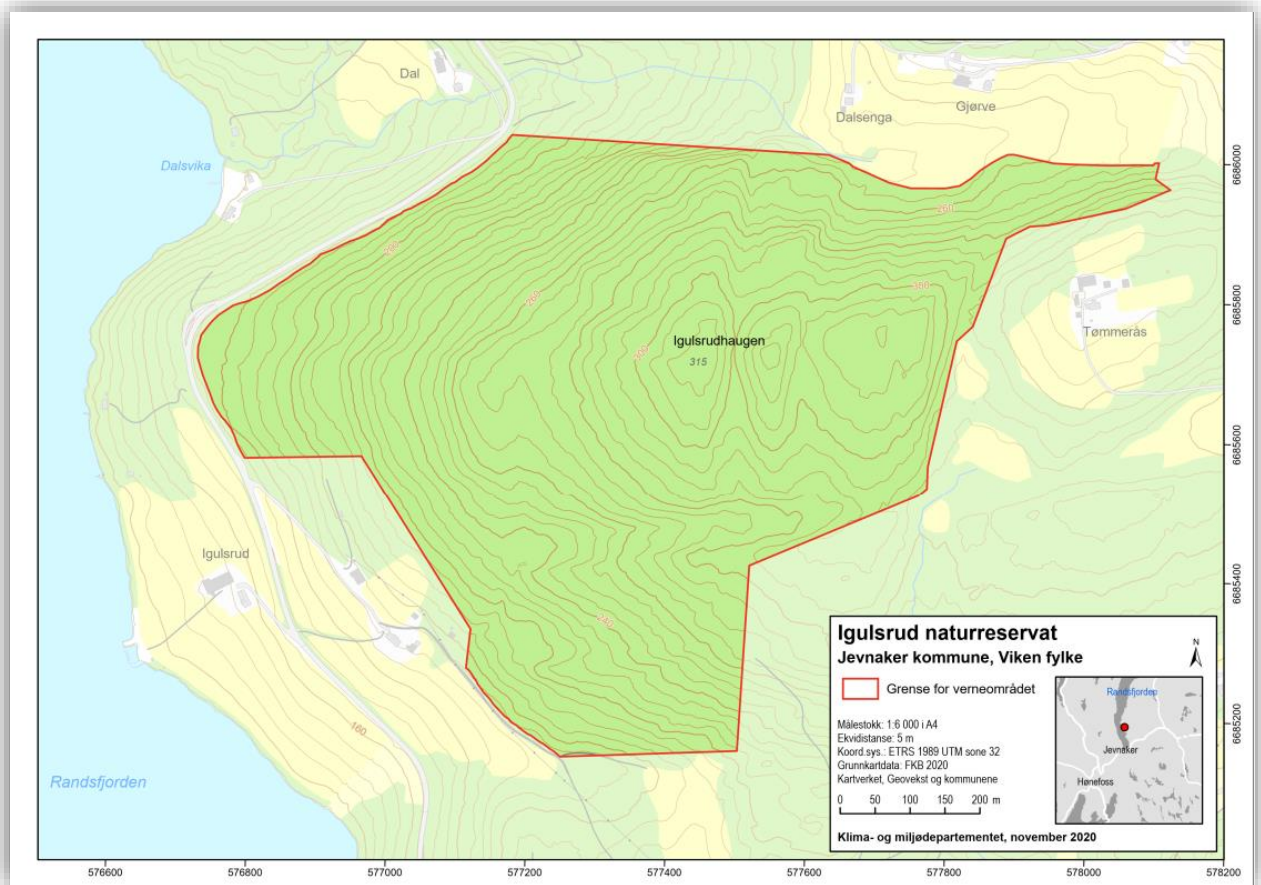
Vegetasjonsgeografi

Verneområdet ligger i boreonemoral vegetasjonssone (Moen 1998). Boreonemoral sone er en smal overgangssone mellom den boreale barskogssonen og den nemorale løvskogssonen, preget av en blanding av boreale og nemorale trekk. Skogen er en blandingsskog av bartrær og sommergrønne løvtrearter.

Den for området kartlagte sone er smal og strekker seg på den vestlige siden av Randsfjorden fra Jevnaker til Gullerudvika, på begge sider av denne kartlagte borneonemorale sone finnes den sørboreale vegetasjonssonen.

Klima

Området har et klima som antas å være representativt for de lavereliggende delene av Hadeland nær Randsfjorden (relativt kontinentalt, preget av noe forsommertørke). Mikroklimaet har relativt stor variasjon her, fra sørøst-til nordeksponert.

Kart over Igulsrud verneområde 2022.

Natur

Igulsrud (VV00001007)

Beskrivelse

Igulsrud naturreservat ligger på østsiden av Randsfjorden, rett ovenfor Sløvika i Jevnaker kommune. Den foreslåtte utvidelsen ligger mellom eksisterende reservat i vest og gården Tømmerås i Sogn-Velo-grenda nordøst i Jevnaker kommune. Området ligger ca. 250 - 320 meter over havet i sørboreal sone. Berggrunnen er ordovicisk kalkstein og leirskifer, trolig gjennomvannet av enkelte, små ganger av lavabergarter (rombeporfyr). Lokaliteten er dominert av lågurtgran-furuskog, av en grunnlendt, kalkrik type som kan betegnes som kalkgran-furuskog. Øst-skråningen er rik, og av særlig interesse fordi den skiller seg en del fra vegetasjonsutformingene i Igulsrud NR. Denne skråningen er i sør karakterisert av grunnlendte, stedvis ganske åpne partier med mye furu.

Granskog dominerer deler av verneområdet. Foto: Marie-Louise Olsen

Naturtyper beskrivelse

Igulsrud NR er dominert av lågurtgranskog, både av urterik, frisk type, og av svakere/fattigere type. Videre er det betydelig innslag av en tørrere blandingsskog av gran og furu, av en grunnlendt, kalkrik type som kan betegnes som kalkbarskog. Enkelte partier er også furudominert, med preg av litt åpnere lågurtfuruskog. Denne kalkbarskogen kan betegnes som en sjelden naturtype som huser et særlig artsrikt mangfold av kalkarter, inkludert ansamlinger av rødlistearter, noe som gjør dette også til et hotspot-habitat for rødlistearter (Ødegaard m. fl. 2006, Sverdrup-Thygeson m. fl. 2008, Sverdrup-Thygeson & Brandrud 2011, Brandrud 2011).

Området ved Tømmerås, som ble innlemmet i naturreservatet i 2020, har innslag av grunnlendt kalkbarskog både av lågurtfuruskog og gran-furublandingsskog. Skogtypene preges av en moserik mattestarr-utforming som har en svært artsrik kalksoppflora. Det er registrert 10 rødlistede, jordboende sopper her. Tømmerås har den svært sjeldne kombinasjonen kalkskog og rikelig med dødved, og utformingene av kalkbarskog, tilfanget av rødlistearter, samt de store konsentrasjonene av død ved, representerte et verdifullt tilskudd til Igulsrud NR.

Den grunnlendte kalkskogen er i rikere partier gjerne dominert av etasjemose, med innslag av blåveis, skogfiol, fingerstarr, jordbær, skogsvever og andre lågurter. Videre forekommer mer uvanlige karakter-arter for denne moserike kalkbarskogstypen som mattestarr (rikelig), skogvikke, fagerklokke, knerot og furuvintergrønn, dessuten innslag av rosebusker og rognasal. De rike, etasjemose-dominerte partiene opptrer ofte i mosaikk med mer humifiserte, fattigere partier med mye blåbær, smyle og stedvis einstape. Den grunnlendte kalkbarskogen opptrer særlig i toppområdet av Igulsrudhaugen, langs Ø-V-gående kalkrygg rett Ø for gårdstunet på Igulsrud, og i SV-vendte lier/smårygger S for dette.

Øst-skråningen er rik, og av særlig interesse fordi den skiller seg en del fra vegetasjonsutformingene i Igulsrud NR. Denne skråningen er i sør karakterisert av grunnlendte, stedvis ganske åpne partier med mye furu. I øvre del er det middels rik til relativt fattig lågurtutforming, i nedre del er det rikt, bl.a. med mye blåveis. Nederst, der det flater ut, er det stedvis frisktfuktige, rike flater dominert av storkransemose. På flata nærmest åkerstykket er det fattig, tett, relativt ung skog dominert av gran og bjørk. Det er mye av sterkt etasjemose-dominert lågurtfuruskogs-utforming (gjerne med mye tyttebær) med en god del mattestarr (*Carex pediformis*; regionalt sjelden), samt litt knerot og furuvintergrønn. Urteinnslaget er typisk for lågurtfuruskog, med vanlige lågurter, men også mye erteplanter (skogvikke, gjerdevikke, enkelte vårerteknapp), dessuten en god del fagerklokke (muligens god indikator på tidligere skogsbeite). Humuslaget i skråningen er tynt, og i enkelte bratte partier er skifergrusen helt eksponert.

De kalkrike (østvendte) bergveggene i øst-nordøst har stedvis velutviklet flora av kalkmoser og -bregner, med forekomst av svartburkne, og mye putevriemose (*Tortella tortuosa*), dessuten forekomst av rødsliremose (*Timmia austriaca*). På toppen av bergveggene/kalkbenkene er humuslaget nokså tykt, gjerne med nokså fattig tyttebærfuruskog, men det er også innslag av (mose-)rikere utforminger av lågurtfuruskog i topp partiet.

Rik, frisk lågurtgranskog med svært høy pH (pH 6 målt i øvre moldjordssjikt; sjelden med så høy pH i det øvre, organiske jordsjiktet i barskog), og frodig urtesjikt med mye blåveis og rikelig med vårerteknapp og storkransemose forekommer nederst mot veien i NV. Elementer av

høystaudegranskog og fragmenter av gråor-heggeskog forekommer i forbindelse med søkk og bekkespor i den søndre delen av reservatet. Nederst mot Igulsrud øker lauvinnslaget, og her er det elementer av kantskog med innslag av edellauvskog med ask, spissslønn og hassel. Fattigere småbregnetyper og elementer av bærlyngbarblandingsskog forekommer på litt tykkere, steinete morenejord omkring nedre Igulsrudhaugen.

Reint fattig barskog, i form av blåbærgranskog og bærlyngskog forekommer kun fragmentarisk, noe som er ytterst sjelden innenfor så vidt store arealer med barskog i boreale områder. Reservatet er også spesielt ved at hele arealet er klassifisert som høy bonitet på markslagskart, og flere av bestandene er gitt svært høy bonitering til å være furumark (F17 og F20).

NiN kartlegging:

Igulsrud naturreservat er NiN kartlagt i 2 omganger i henholdsvis 2015 (basiskartlegging) og 2018 (etter Miljødirektoratets instruks).

I 2015 og 2018 er følgende naturtyper registrert innenfor området:

Kalkbarskog

Rik boreal frisk lauvskog

Lågurt-grankalkskog

Lågurt-lyngfurukalkskog

Gammel granskog

Arter beskrivelse

Biomangfold-verdiene er knyttet særlig til sjeldne naturtyper/hotspot-habitater, med velutviklet kalkbarskog, og elementer av varmekjær kantskog. Her er det stedvis rike forekomst av kalkarter, inkludert sjeldne og rødlistede arter. Dette omfatter varmekjære, til dels sjeldne karplanter knyttet til åpne kalkbarskog/lågurtfuruskog og varmekjær kantskog, samt et viktig element av sjeldne rødlistede, jordboende sopparter. Av karplanter kan nevnes store forekomster av mattestarr, samt flere funn av den norske ansvarsarten rognasal samt stavklokke (NT).

Det er kjent 13 rødlistede kalksopper fra Igulsrud NR.

Barstrøslørsopp	Cortinarius subfraudulosus	NT
Stor bananslørsopp	Cortinarius mussivus	NT
Tyrislørsopp	Cortinarius pini	VU

Gullslørsopp	<i>Cortinarius aureofulvus</i>	NT
Fiolgubbe	<i>Gomphus clavatus</i>	NT
Dysterkorallsopp	<i>Ramaria karstenii</i>	VU
Blek korallsopp	<i>Ramaria pallida</i>	NT
Bruntuppkorallsopp	<i>Ramaria rufescens</i>	VU
Vrangstorpigg	<i>Sarcodon lundellii</i>	VU
Rynkeskinn	<i>Phlebia centrifuga</i>	NT
Gul snyltekjuke	<i>Antrodiella citrinella</i>	VU
Rosenkjuke	<i>Fomitopsis rosea</i>	NT
Gråkjuke	<i>Boletopsis leucomelaena</i>	NT

Blek korallsopp (*Ramarioa pallida*) Foto: Tor Erik Brandrud

Oransjemusserong (*Tricholoma aurantium*, som er klassifisert som NT, er registrert ved Tømmerås. Lokaliteten er langt fra fullstendig undersøkt når

det gjelder rødlistede sopper, særlig mangler data om sommer/tidlig høst-aspektet med bl.a. en del korallsopper og piggsopper. Det anslås at lokaliteten i virkeligheten huser 15-20 rødlistearter.

Nyere undersøkelser fra Trøndelag tyder på at slike kalkbarskoger også kan huse enkelte rødlistede mose- og lavarter (Holien m. fl. 2011), men dette er ikke nærmere undersøkt her.

Gammelskog og dødvedarter er i liten grad undersøkt fra slik kalkbarskog (da slik skog pr. i dag ytterst sjelden har noe særlig død ved). Registreringer fra Igulsrud 2008-2009 tyder på at dette elementet er nokså artsrikt her, bl.a. med større forekomster av rynkeskinn, samt funn av gul snyltekjuke og rosenkjuke, som begge gjerne er knyttet til artsrike dødvedsamfunn med flere rødlistearter.

Det forekommer en del gammel, grov osp innenfor reservatet, inkludert flere hule trær. Disse er viktige habitater og reirplasser for hakkespette arter. I Igulsrud naturreservat er det registrert svartspett (hekker), flaggspett (hekker), grønnspett (trolig hekkefugl) og tretåspett (NT - potensiell hekkefugl) (Geir Høitomt, pers medd.). Det er også registrert 2 sikrer reirplasser for den sjeldne arten skogdue i hul osp i reservatet (Geir Høitomt, pers medd.). Den rødlistede hønsehauken (VU) er registrert med 1 reir i søndre del av reservatet. Det er observert musvåk (1 par), samt gulspurv (VU) og rosenfink (NT).

Se også artsliste i vedlegg 1 tabell 1.

Rødlistearter beskrivelse

Igulsrud naturreservat peker seg ut som en hotspot-habitat for rødlistearter. Totalt er 20 rødlistearter påvist i reservatet, dette er mye på bare 646 daa. Disse fordeler seg med henholdsvis arter i kategoriene sårbar (VU) 5 arter og nært truet (NT) 15 arter. Sammenstillingen vises herunder.

Sårbar (VU):

Bruntuppkorallsopp (*Ramaria rufescens*)

Dyster korallsopp (*Ramaria karstenii*)

Tyrislørsopp (*Cortinarius pini*)

Hønsehauk (*Accipiter gentilis*)

Gulspurv (*Emberiza citrinella*)

Nært truet (NT):

Grangråkjuke (*Boletopsis leucomelaena*)

Gul Snyltekjuke (*Antrodiella citrinella*)
Barstrøslørsopp (*Cortinarius fraudulentus*)
Stor bananslørsopp (*Cortinarius muscivus*)
Gullslørsopp (*cortinarius aureofulvus*)
Fiolgubbe (*Gomphus clavatus*)
Blek korallsopp (*Ramaria pallida*)
Vrangstorpigg (*Sarcodon lundellii*)
Rynkeskinn (*Phlebia centrifuga*)
Rosenkjuke (*Fomitopsis rosea*)
Oransjemusserong (*Tricholoma aurantium*)
Furuvintergrønn (*Pyrola chlorantha*)
Knerot (*Goodyera repens*)
Rosenfink (*Carpodacus erythrinus*)
Tretåspett (*Picoides tridactylus*)

Geologi beskrivelse

Geologi

Berggrunnen er ordovicisk kalkstein og leirskifer, trolig gjennomført av enkelte, små ganger av lavabergarter (rombeporfyr) se vedlegg 1 figur 4 (jf. <https://www.ngu.no/emne/kartinnsyn>).

Topografi

Lokaliteten ligger på en markert VSV-ØNØ-gående kalkrygg som løper fra Igulsrudodden til Tømmerås. Kalkryggen Igulsrud-Tømmerås er nokså mye jordekt, men med en del eksponerte kalk- og skiferbenker.

Klimaendring

Klimaet i Innlandet, som Jevnaker var en del av frem til det ble overført til Viken fylke, har endret seg. Fra og være et innlandsklima med tørre og kalde vintre har kommunen nå fått et klima som mer nærmer seg kystklimaet. Det er økte mengder med nedbør, og mer milde vintre. Samtidig er det blitt vanligere med tørke og sterk hete i lengre perioder. Prognoser viser at

variasjonene i vær vil bli større, og at dette er en utvikling som vil forsterkes i årene som kommer.

Annen negativ påvirkning

Om utvikling av skogtyper

Verneverdiene i Igulsrud naturreservat er i stor grad knyttet til naturskogsmiljøer i et variert miljø. Ved økende alder på denne skogen vil naturverdiene øke. Det er derfor viktig å unngå tekniske inngrep, hogst, fjernelse av ved/trær innenfor reservatet. I henhold til gjeldende vernebestemmelser er slike inngrep forbudt. Erfaringsmessig forekommer ulovlige inngrep i denne typen naturreservater sjelden.

Naturreservatet inneholder imidlertid verdifull og skjøtelsbetinget gammel beiteskog. I området hvor det tidligere har vært beite omtaler vedlagt skjøtelsesplanen forsiktige skjøtelsinngrep, det vil si beite som på vernetidspunktet, for å opprettholde og forsterke den ønsket situasjon. Beite vil blant annet øke sårbare sopper og karplanters konkurransevne med de mer vanlige arter i skogen, og dermed bidrag til at gunstig bevaringsstatus for sjeldne arter i naturreservatet oppnås. Hest og/eller storfe med et lavt beitetrykk UTEN tilleggsforing vil egne seg til slik skjøtsel, og er trolig en forutsetning for å sikre og utvikle gunstig bevaringsstatus da spesielt for rødlisteartene.

Elg

Det er veldig liten foryngelse av furu i Igulsrud naturreservat, elg beiter furu ganske effektivt. Det er til gjengjeld mye foryngelse av vanlig gran i området, en art som vil konkurrere hardt med de få furu som klarer å vokse over beitehøyde for elg. I forvaltnings-øyemed er det viktig å overvåke denne utviklingen, det er mulig, at utvalgte arealer i skogen i fremtiden skal gjerdes slik elg ikke kan komme dit.

Forstyrrelser

En rekke arter av fugl herunder rovfugler hekker i naturreservatet, slik er det viktig å ligge til rette for et stisystem som ligger i avstand til disse reirplasser.

Fremmede arter

Fremmede arter i Norge er listet i Fremmedartslista 2018 (www.artsdatabanken.no). Spesielt fokus er rettet mot arter som er vurdert til å ha negativ effekt på stedegent biologisk mangfold (klassifisert som svært høy risiko (SE) og høy risiko (HI)). Disse artene kan redusere de biologiske verdiene i reservatet hvis de utbrer seg og fortrenger andre arter, eller endrer vegetasjonstypene som finnes der. Ny Fremmedartsliste vil bli lansert i 2023. Der er over 2600 fremmede arter risikovurdert, og fremmede arter funnet innenfor naturreservatet vil bli vurdert opp mot anbefalingene i denne nye listen.

I Igulsrud naturreservat forekommer Rødhull (*Sambucus racemosa*) som i henhold til fremmedartslista 2018 er i risikokategori SE (svært høy risiko) (Elven m.fl. 2018). Rødhull er en opptil fire meter høy busk som trives best på næringsrik jord med jevn fuktighet. Den er opprinnelig innført som

prydplante i Norge, og de første meldingene om funn av forvillete eksemplarer er fra 1870-årene. Arten trives i lysåpne miljøer og er sjelden i sluttede skogbestand. Innenfor verneområdet vokser arten flere steder, fortrinnsvis i tilknytning til ustabile raspartier og i kantsoner. Arten spres bare ved hjelp av fruktene, og er dermed nokså lite ressurskrevende å bekjempe. Så langt har imidlertid ikke forekomsten påvirket verneområdet negativt i særlig grad. Arten må likevel holdes under oppsikt og bekjempes ved behov. Økt forekomst vil kunne ha negativt innvirkning på vegetasjonssamfunn og områder hvor sårbare og sjeldne arter vokser i dag.

Hagelupin er registrert langs fylkesvei 240 grensene til reservatet. Hagelupin utkonkurrerer hjemlige arter som har veiskråninger og skogkanter som viktige voksesteder. De senere årene har den også inntatt elveøyer, hvor den kan utkonkurrere sårbare planter. Arten endrer jordsmonnet til fordel for nitrogenkrevende planter, og fører til at vegetasjonen endres. Risikovurdering: Svært høy risiko (SE). Så langt har imidlertid ikke forekomsten påvirket verneområdet negativt i særlig grad. Arten må likevel holdes under oppsikt og bekjempes ved behov. Økt forekomst vil kunne ha negativt innvirkning på vegetasjonssamfunn og områder, hvor sårbare og sjeldne arter vokser i dag.

Bilde av rødhyll (*Sambucus racemosa*).

Foto: Eli Framstad, Artsdatabanken.

BruksHistorikk

Igulsrud (VV00001007)

Eierstruktur

Naturreservatet omfatter følgende private eiendommer i Jevnaker Kommune:

158/1, 160/1, 161/2

Verneprosess

I forbindelse med St. meld. Nr. 68 (1980-81) Vern av norsk natur ble det varslet en verneplan for urskogspregete barskogområder. Miljøverndepartementet opprettet ved årsskiftet 1986/87 et barskogutvalg med medlemmer fra miljøvern- og skogbruksmyndighetene. Barskogutvalget la høsten 1988 fram forslag til retningslinjer for barskogvern i Norge.

Igulsrud ble dermed i fase 1 av barskogsverneplanen vernet ved kongelig resolusjon av 9. juli 1993. Området ble vernet sammen med 75 andre utvalgte skogsområder i region Øst-Norge. I forkant av dette ble området midlertidig vernet.

Gjennom behandlingen av St.meld. nr. 25 (2002-2003) sluttet Stortinget seg til Regjeringens innstilling om en kraftig opptrapping av skogvernet i Norge. Meldingen trakk opp viktige prinsipper og satsingsområder for skogvernet. Det ble blant annet lagt til grunn at et utvidet skogvern skulle følge de faglige anbefalingene i NINA rapport 54/2002 «Evaluering av skogvernet i Norge». I meldingen ble frivillig vern trukket frem som en viktig strategi for det framtidige skogvernet i Norge. I St.meld. nr. 14 (2015-2016) Natur for livet sier Regjeringen at den vil videreføre det langsiktige arbeidet med skogvern og øke det frivillige skogvernet. Det ble vedtatt et mål om vern av 10 % av skogarealet i Norge. Så langt er ca. 5 % av all skog i Norge vernet.

Området ved Tømmerås var inkludert i Naturtype- og MiS-registrering i Jevnaker kommune (A-område), og mulighetene for frivillig vern ble utredet med grunneier av Viken/-Skogeierforbundet i forbindelse med sistnevnte prosess. Forslag om frivillig vern av området Tømmerås, som ligger helt inntil Igulsrud NR, ble fremmet overfor DN sommeren 2004. Statsforvalteren i Oslo og Viken meldte oppstart med supplerende vern av Igulsrud NR den 3. april 2020. Den 26. mai ble utkast til supplerende verneplan for området sendt på lokal og regional høring. Den 27. november ble det supplerende område ved Tømmerås formelt vernet som del av Igulsrud naturreservat.

Restriksjonsområder

Det er aktuelt å overveie restriksjoner av ferdsel på grunn av hekkende hønsehauk (lpar) i den sydøstlige del av reservatet, samt musvåk som er observert å besøke opptatt redeplass (mulig hekkeing). Tilrettelegging av stisystem slik forstyrrelser av reirplasser unngås er viktig, dette beskrives i besøksstrategien (vedlegg).

Skjønnsetninger

Ingen

Vernegrense

Grensebeskrivelse for Igulsrud naturreservat, Jevnaker Kommune:

Grensen på tidligere vernet område tar utgangspunkt i pkt. 1 på vedlagt kart/vernekart (vedlegg 3), datert Fylkesmannen i Oppland juni 1993. Pkt. 1 er områdets nordvestre grenseknekkpunkt. Grensa går fra pkt. 1 i rette linje til pkt. 2, følger så eiendomsgrenser til pkt. 3 (kryss eiendomsgrenser), 4 (kryss eiendomsgrenser) og 5, går så i rett linje til pkt. 6, følger traktorveg med en avstand på 5 meter fra midten av veg til pkt. 7, går så i rette linjer til pkt. 8,9, og 10, følger deretter veg med en avstand på 15 meter fra midten av veg tilbake til pkt. 1. Det er den sida av grensestreken som vender inn mot området som markerer grensa. Se kart og samme beskrivelse i vedlegg 3 (viser opprinnelig vernet areal).

Grensene på den nye delen av naturreservatet som ble vernet i 2020 er ikke grensemerket i felt. Det er planlagt oppstart med grensemerking i 2023 av Jordskifteretten. Fremdrift av grensemerking i Igulsrud NR er usikker, og de nye grensepunktene må legges inn i forvaltningsplanen når de er fastsatt.

I notat av 9.11.1995 foretatt av seniorrådgiver hos Fylkesmannen Kolbjørn Hoff fremgår det: Igulsrud naturreservat. Grensemerking. Den 8. nov. 1995 ble det foretatt grensemerking av Igulsrud naturreservat. Av grunneier var Per Igulsrud med under den del av merkingen som foregikk på hans eiendom.

Samtlige 10 knekkpunkter ble merket, alle med jordmerker. Det ble satt opp 6 skilt. Plasseringa går frem av vedlagte kart der skiltplasseringa er merket med kryss. Skiltene mellom pkt. 8 og pkt. 9 mellom pkt. 9 og pkt. 10 og mellom pkt. 10 og pkt. 1 står i reservatgrensa.

Brukshistorie

Skogen i Igulsrud naturreservat kan deles i to hovedgrupper med hensyn på tilstand og tidligere bruk:

1. Yngre produksjonsskog som har vært mer eller mindre flate hogd siden 1960-70-tallet.
2. Eldre, tidligere plukkhogde, mer eller mindre beiteskogspregete bestand.

1. Yngre produksjonsskog

Produksjonsskogen kan i grove trekk deles inn i bestand i hkl. III-IV som består av ens aldret, relativt tett og delvis plantet, i hovedsak 30-50 år gammel skog, samt bestand i hkl. I-II som ble avvirket omkring 1990. En del av hkl. III-IV-bestandene er relativt reine, tette og trolig mest plantede granbestand, mens en del har mer innslag av bjørk og andre lauvtrær, og ett bestand er furudominert. Granplantefeltene er stedvis så tette at de er helt uten undervegetasjon. Det foregår noe selvtynning i denne ungsbogen, slik at det stedvis er noe død ved, og nær flate kanter er det enkelte steder også en del vindfall. De nyligste avvirkede bestandene er enten snauhogd eller har frøtrestilling med furu, og stedvis er det også gjensatt store trær av lavlandsbjørk. Disse flatene er ikke tilplantet. Foryngelsen er ujevn, og i hovedsak av gran (og stedvis bjørk), da furu, rogn og delvis andre lauvtrær i stor grad holdes nede av tidvis hardt elgbeite.

2. Eldre, beiteskogspregete bestand.

En del bestand i N og NV er grandominerte, har mye død ved, og begynner stedvis å få et visst naturskogspreg, bl.a. med glenneforyngelse. En del andre bestand har et tydeligere preg av hevd og utmarksbeite. Den sistnevnte typen opptrer særlig på ryggene og i de SV-vendte liene. Denne er preget av en gran-furu-blandingsskog, med et øvre kronesjikt av gamle, grovvokste furuer, og med mer eller mindre tett, lavere kronesjikt av yngre gran. Grana har mange steder kort levetid her pga. tørkesvakt jordsmonn og trolig mye råte (mye granrotkjuke observert), og en del gran har i de seinere årene gått overende. Disse bestandene har ifølge skogbruksplanen fra 1993 pr. i dag en anslått bestandsalder på 100-120 år, men de er svært heterogene, og en må regne med at en del av furuene kan være en del eldre, de eldste trolig 150-200 år gamle. Dagens skogstruktur med eldre furu og yngre gran er typisk for en del av kalkskogene og lågurtskogene på de grunne kalkryggene langs Randsfjorden. Dette indikerer, sammen med forekomst av rester av gamle gjerder og kunnskap om tidligere bruk, at dette for 50-100 år siden var en mer åpen, mer furudominert beiteskog som ble brukt som hamnehage for strofe. Går vi noe lengre tilbake i tid, for 100-150(-200) år siden var antageligvis området periodevis hardt plukkhogd/dimensjonshogd. Periodene med harde plukkhogster har trolig gitt grunnlag for en betydelig større grad av furuforyngelse enn det vi har hatt i disse eldre bestandene siste 50-100 årene. Nederst i NV og i N er reservatet dominert av rein granskog med anslått bestandsalder ca. 100-110 år. Helt i NV har mye av bestandet gått overende ved stormfelling, har en del glenneforyngelse, og vil gå inn i en fase preget av ungskog med mye grov død ved, noe som er typisk for naturskogspregete bestand med foryngelse pga. kraftige naturlige forstyrrelser (storm eller skogbrann).

Landbruk

Det er ingen husdyrbeite innenfor dagens reservat.

På deler av reservatet bør en ivareta og forsøke å reetablere den beiteskogstilstanden området hadde da det ble hevdet med utmarksbeite for inntil 45-55 år side, samt noe hestebeite for 25 år siden. Dette er beskrevet nærmere i skjøtselsplan med bevaringsmål for området.

Det grenser dyrka mark opp til reservatet i nord, nord-øst, syd og syd-vest.

Friluftsliv

Det har tidligere vært 9 ulike stier innenfor reservatgrensen, flere av disse er grodd igjen og vindfall sperrer mulighet for å passere. Det er utarbeidet en strategi for prioritering av vedlikehold av disse stiene, den finnes i besøksstrategien (vedlegg).

Idrettsarrangement, jaktprøver og annen organisert bruk av naturreservatet er forbudt.

Bruk av sykkel, hest og kjerre og ridning utenom eksisterende veier er forbudt. Etter søknad kan ridning, på den sti (gamle veitraseen) som går nord-syd fra fylkesveien mot Igulsrud vurderes tillatt, det kan gis flerårige dispensasjoner, se mer om dette temaet i avsnittet "Forvaltningsmyndighetens retningslinjer".

Bålbrenning er forbudt.

Sanking av bær og matsopp er tillatt.

Av hensyn til især hekkene rovfugler, er det viktig å fastholde en restriktiv bruk av reservatet, og planlegging av hvilke stier som skal vedlikeholdes.

Det er behov for en ny informasjonsplakat til reservatet, herunder med kart og stisystem inntegnet.

Jakt og Fiske

Det drives småviltjakt, rådyrjakt og elgjakt i Igulsrud naturreservat.

Reiseliv

Jevnaker kommune presenterer blant annet Igulsrud naturreservat på kart i en folder kaldt "Oppdag og opplev", det vises at det er en pilegrimsled mellom naturreservatet og Tømmerås. Det er ikke noe reiseliv knyttet til selve Igulsrud naturreservat. Se også vedlagt besøksstrategi.

Kulturminner

Det er ingen registrerte funn av kulturminner og det er ikke kartlagt kulturmiljø innen reservatgrensen.

Bygg og Installasjoner

Ingen bygninger eller øvrige installasjoner.

Infrastruktur

Ingen endringer er skjedd i relasjon til infrastrukturprosjekter, utvidelser eller øvrige endringer fra vernetidspunktet til nå.

Motorferdsel

Motorisert ferdsel er forbudt. Start og landing med luftfartøy, herunder lavtflyging under 300 meter, er forbudt.

Det har ikke vært søknader om motorferdsel i verneområdet.

Tilleggsopplysninger

Informasjon og oppsyn:

Informasjon om verneområdet er tilgjengelig via Statsforvalterens/Miljødirektoratet sine nettsider. Her ligger oversiktskart som viser grenser, flyfoto, vernebestemmelser og bakgrunnsinformasjon om verneverdier i Igulsrud naturreservat.

Oppsyn i verneområdet gjennomføres av Statens Naturoppsyn (SNO) på oppdrag fra forvaltningsmyndigheten, og av forvaltningsmyndigheten selv.

Foto: Øyvind Holmstad

Forvaltning

Igulsrud (VV00001007)

Skjøtselsplan

Plan skal utarbeides eller er under arbeid

Besøksforvaltning

Plan skal utarbeides eller er under arbeid

Forvaltningsutfordringer

Formålet med vern av Igulsrud naturreservat er beskrevet i verneforskriften § 1:

Formålet med forskriften er å bevare et barskogområde på høy bonitet i lavlandet med rike skogstyper herunder sjeldne og truede naturtyper som kalkgranskog og høgstaudegranskog. Området har en meget rik og interessant flora bestående av kravfulle og varmekjære plantearter, samt sjeldne marklevende sopp. Området har særskilt betydning for biologisk mangfold ved å ha innslag av den sjeldne kombinasjonen kalkskog og mye død ved.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Forvaltningsplanens primære formål vil i tråd med dette være å bevare naturmiljøet knyttet til Igulsrud naturreservat, med tilhørende prosesser og mangfold av arter, naturtyper og vegetasjon som er knyttet til slike skogsområder. Naturverdiene i Igulsrud naturreservat er i hovedsak naturbetinget (avhengig av klima, berggrunn, beliggenhet, naturkreftenes påvirkning og samspillet mellom arter), men er også i noe grad kulturbetinget. Utmarksbeiting av husdyr har tidligere foregått i området, det er målet at gjenoppta ekstensiv beite uten tilleggsforing gjerne med hest og/eller storfe. Tydelig kulturpåvirkede områder hvor skogen er relativt ung og bærer preg av tidligere hogst, disse arealer skal utvikles i naturlig suksesjon. Trær som er i fare for å falle ned på fylkesvei 240 kan felles og legges igjen i Igulsrud naturreservat.

Naturmiljøet i Igulsrud naturreservat er variert og inneholder bl.a. rik og varmekjær lauvskog, fuktige miljøer med sjeldne sopparter, stedvis kontinuitet i kronesjikt og partier med kontinuitet i forekomst av død ved. Gjennom ulike registreringer er det påvist et betydelig antall rødlistede arter (se vedlegg), og Igulsrud er vurdert som et nasjonalt/internasjonalt verneverdig skogområde (Direktoratet for Naturforvaltning, 1999). Bevaring av artsmangfoldet knyttet til disse artsrike og varierte miljøene er derfor viktig for å ivareta verneformålet. Samtidig er det viktig at området ikke påføres uheldig påvirkning i form av hogst, motorferdsel eller tekniske inngrep, samt negativ påvirkning av fremmede arter.

Naturmangfoldloven

De miljømessige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 - 12 skal legges til grunn ved utøvelse av offentlig myndighet, jf. § 7 i. Nedenfor følger våre følgende vurderinger av disse ved utarbeidelsen av forvaltningsplanen:

§ 8 om kunnskapsgrunnet. Ved utarbeidelsen av forvaltningsplanen er det benyttet eksisterende kunnskap om de naturfaglige kvalitetene (dyreliv/skogstruktur/vegetasjon/planteliv) i området. Rapporter fra planprosessene for vern av barskog i Øst-Norge har vært sentrale i dette, jf. kapittel 1.2. Dette er supplert med registreringer og erfaringer som oppsynet har gjort gjennom flere år. Generell biologisk kunnskap om sårbarhet, funksjonsområder og kunnskap om skjøtselsbehov for aktuelle naturtyper og arter er også benyttet for forvaltningsstrategiene og tiltakene som det legges opp til i planen. Referanser til grunnlagsdokumentene som er benyttet er lagt ved bakerst i planen. Statsforvalteren anser at kravet i § 8 om at saksbehandlingen skal baseres på eksisterende og tilgjengelig kunnskap er oppfylt.

§ 9 om føre-var-prinsippet. Bevaringsmål og tiltak for å oppfylle disse er utarbeidet på grunnlag av kunnskapen om verneverdiene og truslene mot dem. Vi mener derfor at konsekvensene av forvaltnings- og skjøtselstiltakene i forhold til naturmangfoldet er godt kjent. Kunnskapsgrunnet vurderes som tilstrekkelig i denne saken, slik at det er liten fare for at tiltakene vil ha ukjente konsekvenser for verneverdiene. Ved behandling av konkrete dispensasjonssaker vil føre-var-prinsippet tillegges vekt dersom kunnskapsgrunnet er dårlig og verneverdier kan reduseres.

§ 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning. Vi mener at de tiltakene som foreslås i planen vil ha positiv betydning for verneverdiene og økosystemet i området. Tiltakene vil også ha positiv betydning for naturmangfoldet i en større sammenheng, ved at en god forvaltning av Igulsrud naturreservat bidrar til å sikre arter og naturtyper av regional og nasjonal verdi.

§ 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver. Forvaltnings- og skjøtselstiltakene skal gjøres for å hindre miljøforringelse. Vi legger opp til at dette dekkes gjennom årlige statlige midler til forvaltningstiltak.

§ 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. I kapittel 4.1 har vi angitt ett geografiske delområder som vurderes for skjøtsel, der metoden for skjøtsel er nærmere beskrevet. Dette er innrettet for å nå bevaringsmålene og sikre verneverdiene i naturreservatet.

Verneforskrift URL

<https://lovdata.no/forskrift/2020-11-27-2526>

Sentrale føringer

Naturmangfoldloven § 48 - Dispensasjon fra vernevedtak

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak etter søknad. Vilkår for å gi dispensasjon er at tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig. Dispensasjon kan også gis dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig med en dispensasjon.

En søknad om dispensasjon skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. Begrunnelsen for vedtaket skal vise hvordan virkningene dispensasjonen kan få for verneverdiene er vurdert, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Skjøtsel av verneområder

Forvaltningsmyndigheten for et verneområde kan foreta skjøtsel og grensemerking av verneområdet. Forvaltningsmyndigheten skal, hvis mulig, inngå avtale med grunneier om gjennomføring av skjøtsel. Som skjøtsel regnes tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet, herunder tiltak for å kanalisere ferdsel, fjerning av vegetasjon eller fremmede treslag og restaurering etter naturinngrep. Eier eller rettighetshaver skal varsles før det gjennomføres skjøtsel på privat eiendom. Økonomiske fordeler ved skjøtsel gis til grunneier eller rettighetshaver.

Aktuelle skjøtselstiltak i Igulsrud naturreservat er beskrevet i områdets skjøtelsesplan (vedlegg).

Besøksstrategien (vedlegg) har søkelys på å unngå unødig forstyrrelser av hekkende rovfugler i Igulsrud naturreservat. Slik stisystemet skal tilrettelegges utenom reirplasser.

Furu ringmerket av tretåspett. Foto: Marie-Louise Olsen

Forvaltningsmyndighetens retningslinjer

Tema	Forskriftreferanse	Forvaltningsmyndighetens retningslinje
Vegetasjon, forvaltnings-tiltak, skjøtsel	§3 bokstav a., §9	Vernebestemmelsene gir rom for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til rydding av vegetasjon m.m. i henhold til godkjent skjøtelsplan, eller når formålet med fredningen krever det. Vegetasjon, herunder døde busker og trær, er fredet mot skade og ødeleggelse. Hogst innenfor verneområdet vil derfor kun være aktuelt som et skjøtselstiltak i regi av forvaltningsmyndigheten, og i tråd med vedtatt forvaltningsplan og skjøtelsplan. Skjøtselstiltak som for eksempel å øke andelen av stående dødt ved med ringbarking og brenning av trær kan tillates (se skjøtelsplan). Forsiktig tynning av utvalgte trær og busker. Tiltak mot svartlistearter. Hjemmel finnes i vernevedtakets §9. Kapping av større vindfall over stier foretas slik de delene av stammen som ligger på begge sider av stien forblir urørt hjemles i naturmangfoldlovens § 48. Hvis det er aktuelt, kan det søkes om dispensasjon for å sikre enkelte trær som utgjør en åpenbar risikofaktor for trafikksikkerheten til fylkesvei 240. Trær som i denne forbindelse felles skal legges igjen i naturreservatet. Slike søknader vil bli behandlet etter naturmangfoldlovens § 48.
Dyre - og fuglelivet	§3 bokstav b.	Dyre- og fuglelivet, herunder reirplasser og hiområder, er freda mot skade og ødeleggelse. Tiltak som kan virke forstyrrende på hekkende fugler da spesielt rovfugler skal ikke tillates. Stier skal legges til rette slik de kanaliserer ferdsel utenom sårbare områder.
Landbruk, beiting	§4 bokstavene d, e og f.	Vernebestemmelsene er ikke til hinder for tradisjonell beiting. Et visst beite er gunstig for flere arter knyttet til åpne skogsmiljøer

Tema	Forskriftreferanse	Forvaltningsmyndighetens retningslinje
Motorisert ferdse	§5 bokstav a. og §6 bokstav a og b. og §7	<p>(eksempelvis ulike arter kalkbarskogssopper). Det er ønskelig å gjenoppta beiting. Det er imidlertid viktig at beitepresset ikke medfører sterk terrengslitasje, eller hindrer rekruttering av viktige treslag. Beiting skal bare skje uten tilleggsforing. Beiting kan via forskrift reguleres hvis den skader eller ødelegger naturmiljøet. Det skal likevel mye til før det blir aktuelt med en slik forskrift. Vedlikehold av gjerder slik de var på vernetidspunktet er tillatt uten søknad. Oppsetting av nye gjerder der vi ønsker beite av hensyn til verneverdiene kan tillates etter søknad. Kultivering av beitemark, gjødsling og bruk av kjemiske bekjempingsmidler er ikke tillatt.</p> <p>Motorisert ferdse er forbudt. Etter søknad til forvaltningsmyndigheten kan det gis tillatelse til nødvendig motorferdse i forbindelse med vedlikehold av gjerder, vedlikehold av verdifulle kulturminner samt oppsetting av nye gjerder. Ved vurdering av slike søknader må behovet vurderes nøye i forhold til faren for terrengslitasje i det bratte og vanskelige terrenget. Det er tillat å bedrive jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende loverk. Uttransport av felt storvilt kan gis tillatelse etter søknad, dersom en bruker lett terrenggående beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget. Ved terrengskade av betydning vil tiltakshaver bli stilt til ansvar, og det kan stilles krav om oppretting av skadene. Start og landing med luftfartøy, herunder lavtflyging under 300 meter er forbudt. Flyving med droner kan ikke påregnes tillatt.</p>
Organisert bruk av reservatet	§3 bokstav d.	<p>Bruk av naturreservatet til teltleirer og større arrangementer er forbudt. Slike arrangementer kan ikke regnes med å bli gitt tillatelse til i</p>

Tema	Forskriftreferanse	Forvaltningsmyndighetens retningslinje
Friluftsliv og ikke motorisert ferdse	§3 bokstav b, c, d og e. og §5 bokstav b.	<p>sårbare deler av reservatet og ikke i perioden 1. mars-15. august. Undervisning kan i avgrenset form gis tillatelse til utenom i sårbare områder, og utenfor perioden 1. mars - 15. august.</p> <p>Ferdse i forbindelse med geocaching kan utgjøre en trussel mot verneverdiene herunder forstyrrelse av dyr da spesielt rovfugler og slitasje av vegetasjon, og vil derfor ikke tillates utenfor kartlagte stier. Sykkel, ridning og bruk av hest er forbudt da det ikke finnes veier i reservatet. Etter søknad kan ridning, på den sti som går nord-syd fra fylkesveien mot Igulsrud vurderes tillatt, det kan gis flerårige dispensasjoner. Bålbrenning er forbudt.</p>
Jakt	§4 bokstav b. og §6 bokstav b.	<p>Jakt er tillat i reservatet. Etter søknad kan det forventes å få tillatelse til uttransport av felt storvilt herunder elg. Slik tillatelse kan gis for bruk av lett beltegående kjøretøy som elgtrekk, jernhest etc. og ATV med belter. Det forutsettes at kjøringa ikke setter varige spor i terrenget. ATV med belter må også kjøres i gangfart for å unngå skader på terreng og vegetasjon. Det kan gis flerårige dispensasjoner.</p>

Tilgrensende verneområder

I dag ingen tilgrensende verneområder.

Kunnskapsgrunnlag

Igulsrud (VV00001007)

Forfatter og år	Tittel
Brandrud, T. E. 2011.	Kalkskog - viktige hotspot-habitater for rødlistearter av sopp. Agarica 30: 111-123.
Brandrud, T.E., Holien, H., Molia, A., Bøe, U.-L., Høiland, K., Torkelsen, A.-E. & Wollan, A. 2010.	XiX Nordiske Mykologiske Kongress i Steinkjer 2009. Høgskolen i Nord-Trøndelag (HINT) Rapport. 54 s.
Framstad, E, Blindheim, T. & Hofton, T. H. 2008.	Naturfaglige registreringer i forbindelse med vern av skog på Statskog SFs eiendommer. Del 6. Sammenstilling av registreringer 2004-2007. NINA-rapport 392. 134 s.
Holien, H., Hassel, K. & Brandrud, T. E. 2011.	Kartlegging av kalkskog i Nord-Trøndelag III. Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) Vitenskapsmuseet. Rapport botanisk serie 2011-1, 49 s.
Korsmo, H. & Svalastog, D. 1994.	Inventering av verneverdig barskog i Oppland. NINA Oppdragsmelding 262, 151 s.
Sverdrup-Thygeson, A., Brandrud, T.E., Bratli, H., Framstad, E., Gjershaug, J.O., Halvorsen, G., Pedersen, O., Stabbetorp, O & Ødegaard, F. 2008.	Truete arter og ansvarsarter: Kriterier for prioritering i kartlegging og overvåking. - NINA Rapport 317. 96 s.
Sverdrup-Thygeson, A. & Brandrud, T. E. (red.) 2011.	Hotspots - naturtyper med mange truete arter. En gjennomgang av Rødlista for arter 2010 i forbindelse med ARKO-prosjektet. - NINA Rapport 683. Norsk institutt for naturforskning (NINA), Trondheim, 64 s.
Ødegaard, F., Blom, H. H., Brandrud, T. E., Jordal, J. B., Nilsen, J. E., Stokland, J.,	Kartlegging og overvåking av rødlistearter. Delprosjekt II: Arealer for Rødlistearter - Kartlegging og Overvåking (AR-KO). Framdriftsrapport 2003-2004. - NINA Rapport 174. 54 s. NINA, Trondheim.

Forfatter og år	Tittel
Sverdrup-Thygeson, A. & Aarrestad, P. A. 2006.	

Vedlegg

Igulsrud (VV00001007)

Filvedlegg

Lagt til	Tema	Størrelse
23.01.2020	Skjøtselsplan versjon 2.0 Igulsrud naturreservat	3513 Kb
23.01.2020	Skjøtselsplan med bevaringsmål år 2012_Igulsrud naturreservat	2860 Kb
13.02.2020	Tabeller og kart	1409 Kb
13.02.2020	Grensebeskrivelse med kart og knekkpunkter for Igulsrud NR	2434 Kb
13.02.2020	Bilder av Igulsrud NR	5159 Kb
04.05.2020	Enkel besøksstrategi for Igulsrud naturreservat	826 Kb

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

Postboks 325, 1502 Moss | sfovpost@statsforvalteren.no | www.statsforvalteren.no/ov